

**Ujawnienie informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczącym profilu
ryzyka, wymogów kapitałowych oraz innych informacji podlegających obowiązkowi
ujawnienia według stanu na 31.12.2023 roku
Banku Spółdzielczego w Jasienicy**

Jasienica, 2024

I. Wprowadzenie

Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”) i Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, Rekomendacji KNF i ustawy Prawo bankowe, dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, wymogów kapitałowych oraz innych informacji podlegających ogłaszaniu w niniejszym dokumencie, zwanym dalej „Ujawnieniem”.

Informacje zawarte w „Ujawnieniu” zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres sprawozdawczy od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31.12.2023 r., a także zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Jasienicy”, zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą.

Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:

1. pełna nazwa Banku brzmi: Bank Spółdzielczy w Jasienicy;
2. dane sprawozdawcze podawane są w walucie polskiej;
3. o ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe prezentowane są w tysiącach złotych, a ewentualne różnice w sumach mogą wynikać z zaokrągleń kwot;
4. Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości;

Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej - dane zawarte w niniejszym dokumencie sporządzane są na podstawie danych jednostkowych.

Bank, działając w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Bank w zakresie ujawnianych informacji:

1. nie stosuje pominięcia informacji uznanych za nieistotne. Bank uznaje za nieistotne informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
2. nie stosuje pominięcia informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne. Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

Informacje niezawarte w niniejszym dokumencie, a objęte obowiązkiem ujawnienia zostały zawarte w następujących dokumentach:

- 1) Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego za rok 2023;
- 2) Sprawozdanie z działalności Zarządu Banku Spółdzielczego w Jasienicy w okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023r..

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
Bank BPS S.A.	886 610,00	finansowy	nie pomniejsza
Bank PBA S.A w likwidacji	689 020,00	finansowy	nie pomniejsza
SOZ BPS S.A	5 000,00		nie pomniejsza

II. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Jasienicy jest bankiem o charakterze uniwersalnym, prowadzącym działalność od 1904 roku będąc w 100% bankiem z polskim kapitałem.

Siedziba Banku znajduje się w Jasienicy 43-385, przy ul Strumieńskiej 894A. Jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym w Bielsku-Białej, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000118820. Jednostce nadano numer statystyczny REGON 000496343 oraz NIP 5470205736.

Bank Spółdzielczy w Jasienicy posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności:

- 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe,
- 2) Ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze;
- 3) Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 4) Ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji,
- 5) Innych ustaw,
- 6) Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego,
- 7) Statutu Banku.

Bank Spółdzielczy w Jasienicy jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności każdego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank prowadzi działalność bankową na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych. Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie województwa śląskiego oraz powiatów oświęcimskiego i wadowickiego. W roku 2023, Bank prowadził działalność w następujących placówkach:

- 1) Centrala – 43-385 Jasienica ul Strumieńska 894 A,
- 2) Filia - 43-384 Jaworze ul Zdrojowa 81,
- 3) Filia – 43-246 Strumień ul. 1 Maja 4.

Członkami Banku są osoby fizyczne. Liczba udziałowców na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 221. Wysokość 1 udziału wynosi 100 zł.

Na koniec grudnia 2023 roku zatrudnienie kształtowało się na poziomie 26 pracowników.

Bank Spółdzielczy w Jasienicy, na dzień 31.12.2023 roku, nie jest podmiotem dominującym ani zależnym, nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

III. Najważniejsze wskaźniki – art. 447 Rozporządzenia

Zgodnie z art. 447 Rozporządzenia CRR, Bank jako instytucja mała i niezłożona oraz instytucja nienotowana, zgodnie z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, ujawnia raz w roku informacje na temat najważniejszych wskaźników, w tym:

- 1) strukturę funduszy własnych i wymogów w zakresie funduszy własnych,
- 2) łączną kwotę ekspozycji na ryzyko,
- 3) w stosownych przypadkach – kwotę i strukturę dodatkowych funduszy własnych,
- 4) wymóg połączonego bufora,
- 5) wskaźnik dźwigni finansowej oraz miarę ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni,
- 6) wskaźnik pokrycia wpływów netto wraz z głównymi elementami,
- 7) wskaźnik stabilnego finansowania wraz z głównymi elementami.

	2022 grudzień	2023 grudzień
Dostępne fundusze własne (kwoty)		
Kapitał podstawowy Tier 1	13 341	15 300
Kapitał Tier 1	13 341	15 300
Łączny kapitał	13 341	15 300
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	68 220	70 042

Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)	19,56	21,84
Współczynnik kapitału Tier 1 (%)	19,56	21,84
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	19,56	21,84
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-	-
W tym: obejmujące kapitał podstaw. Tier 1 (punkty procentowe)	-	-
W tym: obejmujące kapitał Tier 1 (punkty procentowe)	-	-
Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8.0000	8.0000
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
Bufor zabezpieczający (%)	2.5000	2.5000
Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-	-
Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-	-
Bufor ryzyka systemowego (%)	-	-
Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-	-
Wymóg połączonego bufora (%)	2.5000	2.5000
Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000	10,5000
Kapitał podstawowy Tier 1 dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	11,56	13,84
Wskaźnik dźwigni		
Miara ekspozycji całkowitej	158 407	164 357
Wskaźnik dźwigni (%)	8,42	9,31
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-	-
W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)	-	-
Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000	3,0000
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-	-
Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000	3,0000
Wskaźnik pokrycia wpływów netto		

Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona - średnia)	35 659	37 050
Wpływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona	28 704	24 179
Wpływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona	9 932	10 628
Wpływ środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	18 772	13 551
Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	189,9519	273,4165
Wskaźnik stabilnego finansowania netto		
Dostępne stabilne finansowanie ogółem	120 327	127 648
Wymagane stabilne finansowanie ogółem	95 159	90 954
Wskaźnik stabilnego finansowanie netto (%)	126,45	140,34

IV. Informacje ujawniane na podstawie art. 111a ust. 1 ustawy Prawo bankowe

Informacja o działalności Banku Spółdzielczego w Jasienicy poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt. 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy.

Bank Spółdzielczy w Jasienicy nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie województwa śląskiego oraz powiatów oświęcimskiego i wadowickiego.

Obrót w danym roku wykazywany w sprawozdaniu finansowym wyniósł **14 128 148,18 zł.**

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Rok poprzedni	Zatrudniono	Zwolniono	Rok bieżący
Liczba pracowników w osobach	27	3	4	26
Liczba pracowników w etatach	26	3	4	25

Zysk wypracowany przez Bank przed opodatkowaniem wyniósł **6 013 280,60 zł.**

Podatek dochodowy wyniósł **1 100 914 zł.**

Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej.

W Banku Spółdzielczym w Jasienicy średnia stopa zwrotu z aktywów (ROA) netto według stanu na 31 grudnia 2023 r. wyniosła 3,05 i była wyższa o 1,73 wartości tego parametru w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Informacja o zawarciu umowy, o której mowa w art.141t ust.1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust.1 pkt.1

Bank nie działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust. 1 ustawy Prawo bankowe.

W związku z powyższym Bank nie zawiera umów wsparcia finansowego z innymi podmiotami podlegającymi nadzorowi skonsolidowanemu działającymi w tym samym holdingu oraz podmiotami blisko powiązаныmi, o których mowa w art. 141x ustawy Prawo bankowe.

Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

System zarządzania w Banku Spółdzielczym w Jasienicy jest dostosowany do skali i charakteru działalności Banku. System zarządzania Banku to zbiór zasad i mechanizmów, których zadaniem jest organizacja procesów decyzyjnych i ocena działalności bankowej. Ma to zapewnić legalność działania Banku oraz bezpieczeństwo zgromadzonych w Banku środków poprzez ustalenie ryzyka powstającego w działalności Banku, monitorowanie go i zarządzanie nim oraz zapewnienie przestrzegania przepisów, co ma wspomagać prawidłowe, efektywne i skuteczne kierowanie Bankiem przez jego organy. System zarządzania w rozumieniu ustawodawcy, stanowi wewnętrzny instrument mający zapewnić bezpieczeństwo prowadzonej przez Bank działalności.

System zarządzania ryzykiem

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka występującego w działalności Banku, służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank działalności.

Organizacja systemu zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony (poziomach):

- 1) **pierwsza linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie) - którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku zaliczane przez Bank do pierwszego poziomu (w tym jednostki biznesowe lub jednostki wsparcia, np. odpowiedzialne za rozliczanie transakcji), stosujące mechanizmy kontroli ryzyka oraz odpowiednie mechanizmy kontrolne zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;

- 2) **druga linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie) - którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, w tym Zespół ds. zarządzania Ryzykami i Sprawozdawczości oraz inne komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie (linii obrony), odpowiedzialne za niezależną: identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie), obejmujące również składanie propozycji koniecznych działań,
- 3) **trzecia linia obrony** - którą stanowi audyt wewnętrzny, realizowany przez SSOZ BPS.

Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

- 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem polegające na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka i ich monitorowaniu, a także realizacji procesu zarządzania ryzykiem, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony;
- 2) w ramach drugiej linii obrony zachowana jest niezależność między komórką ds. zarządzania ryzykiem, a komórką ds. zgodności;
- 3) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, w tym w zakresie ryzyka i ich monitorowaniu jest niezależne od pierwszej i drugiej linii obrony, przy czym kompetencje w przedmiotowym zakresie posiada jednostka zarządzająca Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne Banku:

1) Organy:

- 1) Rada Nadzorcza, w tym Komitet Audytu;
- 2) Zarząd;

2) Druga linia obrony:

- 1) Komitet Kredytowy,
- 2) Zespół ds. Zarządzania Ryzykami i Sprawozdawczości,
- 3) Zespół Analityków Kredytowych,
- 4) Komórka ds. zgodności
- 5) Stanowisko Wierzytelności Trudnych
- 6) Stanowisko ds. monitoringu .

3) Pierwsza linia obrony – pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku

4) Audyt wewnętrzny - realizowany przez System Ochrony Zrzeszenia BPS).

Do podstawowych zadań poszczególnych uczestników systemu zarządzania ryzykiem należy:

- 1) **Rada Nadzorcza** - dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii zarządzania apetyt na ryzyko.
- 2) **Komitet Audytu** – monitoruje skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej.
- 3) **Zarząd Banku** - odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku. W tym, w zakresie podziału kompetencji w Zarządzie:
 - **Prezes Zarządu** - nadzoruje zarządzanie ryzykiem na II linii obrony, w tym zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. Prezes Zarządu nadzoruje bezpośrednio, w ramach zarządzania ryzykiem istotnym działalność komórki II linii obrony, w tym komórkę ds. ryzyka oraz działalność Komitetu Kredytowego. W zakresie swoich zadań związanych z nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem istotnym, Prezes Zarządu odpowiada za funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem w obrębie całego Banku, w tym za funkcjonowanie systemu informacji zarządczej w zakresie ryzyka w całym Banku oraz systemu anonimowego zgłaszania naruszeń prawa i standardów etycznych;
 - **Członek Zarządu** – pełni nadzór nad podległymi komórkami organizacyjnymi stanowiącymi obszar generujący ryzyko (zarządzającymi operacyjnie ryzykiem na pierwszej linii obrony);
 - **Wiceprezes Zarządu** - pełni nadzór nad podległymi jednostkami i komórkami organizacyjnymi stanowiącymi obszar generujący ryzyko (zarządzającymi operacyjnie ryzykiem na pierwszej linii obrony);
- 4) **Komitet Kredytowy** - uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin działania Komitetu Kredytowego.
- 5) **Komórki drugiej linii obrony** – pełnią zadania związane z organizacją oraz nadzorem nad zarządzaniem ryzykiem (niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem), w tym:
 - 1/Komórka ds. ryzyka** – jest niezależne (ale nie odizolowany) od jednostek biznesowych i jednostek wsparcia, w których kontroluje ryzyko, usytuowanych na pierwszym poziomie. Współdziała z jednostkami biznesowymi i jednostkami wsparcia, tak aby przyczyniać się do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie, iż pracownicy Banku -stosownie do ich zakresu obowiązków - są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem. W zakresie realizacji swoich zadań:

- a) aktywnie uczestniczy w opracowaniu strategii zarządzania ryzykiem oraz określaniu apetytu na ryzyko;
- b) uczestniczy w weryfikacji efektywności obowiązujących procesów zarządzania ryzykiem;
- c) dokonuje oceny strategii zarządzania ryzykiem, w tym celów do realizacji zaproponowanych lub opiniowanych przez jednostki biznesowe oraz przedstawia opinię radzie Nadzorczej i Zarządowi Banku, przed zatwierdzeniem strategii zarządzania ryzykiem;
- d) współdzieli odpowiedzialność za wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem ze wszystkimi jednostkami biznesowymi Banku. Podczas, gdy jednostki biznesowe powinny przestrzegać stosownych mechanizmów kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limitów ryzyka, Zespół jest odpowiedzialny za zapewnienie zgodności tych mechanizmów kontroli ryzyka z apetytem na ryzyko oraz za monitorowanie, czy Bank nie podejmuje nadmiernego ryzyka;
- e) zapewnia identyfikację wszystkich najważniejszych rodzajów ryzyka, na jakie narażony jest Bank, oraz prawidłowe zarządzanie nimi przez jednostki biznesowe i wsparcia w Banku monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie ryzyka, bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego;
- f) aktywnie uczestniczy w ustaleniu limitów ograniczających ryzyko, zatwierdzanych przez Zarząd;
- g) gromadzi, przetwarza, dokonuje pomiaru i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka;
- h) opracowuje projekty regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałowego oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka;
- i) analizuje zjawiska rynkowe oraz rozpoznaje ryzyka nowe lub takie, których znaczenie wzrasta wskutek zmian w otoczeniu banku. Zespół powinien również regularnie dokonywać weryfikacji historycznej („back testing”) wyników w zakresie ryzyka, w celu zwiększenia dokładności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem;
- j) uczestniczy w zarządzaniu ryzykiem związanym z planowanymi istotnymi zmianami lub wyjątkowymi transakcjami (w tym transakcjami łączeń i podziałów oraz nabycia w podmiocie udziału uznanego przez bank za znaczny). W szczególności, Zespół zapewnia przegląd transakcji ze stronami powiązanymi oraz identyfikację i odpowiednią ocenę rzeczywistego lub potencjalnego ryzyka, jakie stwarzają one dla Banku;
- k) umożliwia Bankowi ocenę ryzyka z uwzględnieniem odpowiedniego zakresu scenariuszy oraz opierając się na dostatecznie ostrożnych założeniach dotyczących powiązań i zależności między rodzajami ryzyka;
- l) Kierownik komórki ma zagwarantowaną możliwość kontaktu z Zarządem oraz z Radą Nadzorczą i Komitetem Audytu, w celu omawiania najważniejszych zagadnień, w tym powiadamiania o potencjalnych niezgodnościach z przyjętą

w Banku strategią zarządzania bankiem, strategią zarządzania ryzykiem, przyjętym apetytem na ryzyko oraz innymi politykami zatwierdzonymi przez Zarząd banku.

2/ Zespół Analityków Kredytowych – uczestniczy w procesach zarządzania ryzykiem kredytowym na drugiej linii obrony, w tym procesach akceptacji ryzyka na drugiej linii obrony;

3/ Stanowisko Wierzytelności Trudnych - uczestniczy w procesach zarządzania ryzykiem kredytowym na drugiej linii obrony,

4/ Stanowisko ds. monitoringu – dokonuje niezależnego monitorowania ryzyka ekspozycji kredytowych, w tym przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych.

5/ Pozostałe komórki II linii obrony – m.in. **Stanowisko ds. zgodności** uczestniczą w procesach II linii obrony zgodnie ze swoimi zakresami zadań.

Pierwsza linia obrony

Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne Banku (pierwsza linia obrony) - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – w zależności od zadań w ramach I poziomu. Jednostki biznesowe są odpowiedzialne za skuteczność bieżącego zarządzania ryzykiem powstałym w związku z prowadzoną przez nie działalnością. Jednostki biznesowe implementują odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie poprzez odpowiednie mechanizmy kontrolne systemu kontroli wewnętrznej.

Oceny oraz informacje i analizy **Komórki ds. ryzyka** dotyczące ekspozycji na ryzyko, powinny być uwzględnione w odpowiedni sposób na pierwszym poziomie zarządzania, w tym w procesach decyzyjnych. Odpowiedzialność za podejmowane decyzje biznesowe powinno jednakże ponosić kierownictwo jednostek biznesowych, a ostatecznie Zarząd Banku zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

2/ Jednostki biznesowe współpracują z komórkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi za niezależne zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie oraz członkiem Zarządu Banku, który nadzoruje zarządzanie ryzykiem (Prezesem Zarządu).

6) **Audyt wewnętrzny** (III linia obrony) – realizowany przez SSOZ BPS, ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (m.in. komórki ds. ryzyka, komórki ds. zgodności) oraz zgodności realizowanych procesów z regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

1) **identyfikacja ryzyka** – polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka

- określone są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku, a także sporządza się prognozy i plany uwzględniające przewidywany poziom ryzyka;
- 2) **pomiar ryzyka** – pomiar ryzyka obejmuje definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz dokonania kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar;
 - 3) **ocena/szacowanie ryzyka** - polega na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem, w ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka,
 - 4) **monitorowanie ryzyka** – polega na monitorowaniu odchyłeń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności,
 - 5) **raportowanie ryzyka** – polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców,
 - 6) **stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających ryzyko** - zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka - polega w szczególności na przyjmowaniu regulacji wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem

System kontroli wewnętrznej

1. Bank posiada system kontroli wewnętrznej dostosowany do struktury organizacyjnej, który obejmuje jednostki i komórki organizacyjne Banku oraz podmioty zależne.
2. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniających się do zapewnienia:
 - a) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - b) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - c) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku
 - d) zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz zaleceniami wydanymi przez upoważnione zewnętrzne instytucje kontrolne.
3. System kontroli wewnętrznej obejmuje:
 - a. funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku, w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji;
 - b. komórkę do spraw zgodności – mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działania Banku z powszechnie

- obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, standardami rynkowymi oraz przedstawienia raportów w tym zakresie;
- c. niezależną komórkę audytu wewnętrznego realizowaną przez Spółdzielnię, mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej w Banku.
4. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej, zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):
- a. **pierwsza linia obrony** – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii;
 - b. **druga linia obrony** – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;
 - c. **trzecia linia obrony** – audyt wewnętrzny mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy postanowień Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
5. Rola Zarządu Banku w ramach systemu kontroli wewnętrznej:
- a. projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w ramach dwóch linii obrony, a także współpracuje z trzecią linią obrony realizowaną na mocy Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z niezależnym Pionem Audytu,
 - b. zapewnia funkcjonowanie jednolitego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - c. zapewnia ciągłość działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwą współpracę wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracę z komórką ds. zgodności oraz komórką audytu usytuowaną na mocy

- odrębnych przepisów w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, a także zapewnia dostęp pracownikom tych jednostek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- d. określa kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
 - e. określa rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
 - f. zatwierdza kryteria wyodrębniania procesów istotnych i listę procesów istotnych wyodrębnionych przez Bank oraz ich powiązania z celami ogólnymi regularnego przeglądu wszystkich procesów funkcjonujących w Banku pod kątem ich istotności,
 - g. zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrzne,
 - h. ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku, w tym określa rolę jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za opracowanie projektów mechanizmów kontrolnych, ich zatwierdzenie i wdrożenie oraz za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku,
 - i. ustanawia zasady niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie,
 - j. zapewnia funkcjonowanie w Banku matrycy funkcji kontroli oraz przypisanie zadań związanych z zapewnianiem jej funkcjonowania;
 - k. ustanawia zasady raportowania o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania,
 - l. określa zasady okresowego raportowania o nieprawidłowościach wykrytych przez system kontroli wewnętrznej oraz statusie podjętych działań naprawczych,
 - m. odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
 - n. akceptuje Politykę zgodności w Banku Spółdzielczym, Regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności;
 - o. zapewnia niezależne usytuowanie komórki ds. zgodności, określa w sposób formalny uprawnienia i obowiązki pracowników komórki ds. zgodności, jak również niezależność oraz odpowiedni status kierownika komórki ds. zgodności
 - p. raportuje do Rady Nadzorczej, nie rzadziej niż raz w roku, o sposobie wypełnienia swoich zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

6. Rola Rady Nadzorczej w ramach systemu kontroli wewnętrznej:

- a. sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku;
- b. zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej;

- c. zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej;
 - d. zatwierdza propozycje Zarządu Banku w przedmiocie zasadniczej struktury organizacyjnej Banku;
 - e. dokonuje rozwoju, oceny i optymalizacji zasad ładu korporacyjnego;
 - f. dokonuje co najmniej raz w roku oceny stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku;
 - g. zatwierdza Politykę zgodności w Banku Spółdzielczym, Regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności;
 - h. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji otrzymywanych od komórki ds. zgodności, Audytu Wewnętrznego, Zarządu Banku, Komitet audytu oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
 - i. Rada Nadzorcza informuje Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wynikach oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w formie uchwały;
 - j. Rada Nadzorcza powołuje spośród swoich członków Komitet Audytu, który działa zgodnie z odrębnymi przepisami. Podstawowym zadaniem Komitetu Audytu jest przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska lub rekomendacji, pozwalających Radzie Nadzorczej podjąć decyzji w obszarze sprawozdawczości finansowej, zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.
7. Wyznaczona w ramach systemu kontroli wewnętrznej w Banku Komórka ds. ryzyka braku zgodności podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku.
8. Komórka ds. ryzyka braku zgodności – ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz prezentowanie raportów w tym zakresie.
9. Funkcjonujące w Banku mechanizmy zapewniają niezależność komórki ds. ryzyka braku zgodności.
10. Rada Nadzorcza dokonuje corocznie niezależnej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli komórki ds. ryzyka braku zgodności na podstawie:
- a. informacji Zarządu Banku o realizacji zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej,
 - b. ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta,
 - c. wyników audytu zrealizowanych przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
 - d. raportów przedstawianych przez komórkę ds. zgodności,
 - e. wyników oceny rocznej Badania i Oceny Nadzorczej (BION) oraz inspekcji dokonywanej przez KNF,
 - f. stopnia realizacji celów strategicznych Banku,

- g. osiągnięcia zakładanych założeń finansowych na dany rok, w tym wskaźników określonych w Umowie Systemu Ochrony,
- h. raportów z przeprowadzenia niezależnego monitorowania i testowania w ramach funkcji kontroli,
- i. istotnych z punktu widzenia adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, ocen i opinii dokonywanych przez podmioty spoza Banku.

V. Informacje o spełnieniu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe

W Banku Spółdzielczym w Jasienicy przyjęte zostały procedury, zgodnie z którymi członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej poddani zostają ocenie w zakresie posiadania wiedzy, doświadczenia oraz reputacji, czyli tzw. odpowiedniości, koniecznej do sprawowania funkcji w Zarządzie i Radzie Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jasienicy.

Ocena odpowiedniości kandydatów i członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej obejmuje:

1. Ocenę indywidualną, dokonywaną w odniesieniu do każdego kandydata na członka Zarządu lub Rady Nadzorczej oraz członka Zarządu lub Rady Nadzorczej,
2. Ocenę kolegiąlną, dokonywaną w stosunku do całego składu osobowego Zarządu lub Rady Nadzorczej.

Oceny indywidualnej kandydatów na członków Zarządu i członków Zarządu oraz oceny kolegiąlnej Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza Banku.

Oceny kandydatów na członków Rady Nadzorczej oraz członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli.

Na dzień sporządzenia niniejszej Informacji wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku spełniają wymogi określone w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe, w szczególności posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

VI. Ryzyko kredytowe – informacja w sprawie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie

z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w *sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych na 31.12.2023r.

		a	b	c	d	e	F	G	h
		Wartość bilansowa brutto (<i>w przypadku ekspozycji w bilansie</i>) /kwota nominalna ekspozycji (<i>w przypadku ekspozycji pozabilansowych</i>)				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych			W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania					
1	Kredyty i zaliczki	2 575			460	1 047	460		
2	Banki centralne								
3	Instytucje rządowe								
4	Instytucje kredytowe								

5	Inne instytucje finansowe							
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2 210			391	682	391	
7	Gospodarstwa domowe	365			69	365	69	
8	Dłużne papiery wartościowe							
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki							
10	Łącznie	2 575			460	1 047	460	

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nicobowiązkowe

2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania na 31.12.2023r.

		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
			Nieprzet ermino wane lub przeter minowa ne ≤ 30 dni	Przetermi nowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopod obieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterm inowanych albo przetermin owanych ≤ 90 dni	Przeter minowa ne > 90 dni ≤ 180 dni	Przeter minowa ne > 180 dni ≤ 1 rok	Przeter minowa ne > 1 rok ≤ 5 lat	Przeter minowa ne powyżej 5 lat	Przeter minowa ne > 5 lat ≤ 7 lat	Przeter minowa ne > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykona nie zobowiązan ia
1	Kredyty i zaliczki	154 475	153 046	281	1 148		334	180	634				
2	Banki centralne												
3	Instytucje rządowe	23 374	23 374										
4	Instytucje kredytowe	55 947	55 947										

5	Inne instytucje finansowe												
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	10 616	10 183	0	443		325		108				
7	W tym MŚP	10 616	10 183	0	443		325		108				
8	Gospodarstwa domowe	34 557	33 561	281	715		9	180	526				
9	Dłużne papiery wartościowe	29 981	29 981										
10	Banki centralne	29 981	29 981										
11	Instytucje rządowe												

12	Institucje kredytowe												
13	Inne instytucje finansowe												
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
15	Ekspozycje pozabilansowe												
16	Banki centralne												
17	Institucje rządowe												
18	Institucje kredytowe												
19	Inne instytucje finansowe												

20	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
21	Gospodarstwa domowe												
22	Łącznie	154 475	153 046	281	1 148		334	180	634				

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP , formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata<=5 lat

3. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy na 31.12.2023r.

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3				
1	Kredyty i zaliczki	153 327			1 148			1 121				1 093					
2	Banki centralne																
3	Instytucje rządowe	23 374															

4	Institucje kredytowe	55 947													
5	Inne instytucje finansowe														
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	10 183			443		748			433					
7	W tym MŚP	10 183			443		748			433					
8	Gospodarstwa domowe	33 842			715		373			660					
9	Dłużne papiery wartościowe	29 981													
10	Banki centralne	29 981													
11	Institucje rządowe														

12	Institucje kredytowe															
13	Inne instytucje finansowe															
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe															
15	Ekspozycje pozabilansowe	3 686					300									
16	Banki centralne															
17	Institucje rządowe															
18	Institucje kredytowe															
19	Inne instytucje finansowe															

20	Przedsiębiorstwa niefinansowe														
21	Gospodarstwa domowe														
22	Łącznie	157 013			1 148			1 421			1 093				

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytocznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe		
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe		
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>		
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>		
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>		
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>		
7	<i>Pozostałe</i>		
8	Łącznie		

VII. Informacje podlegające ujawnieniu w zakresie ryzyka płynności zgodnie z rekomendacją P Komisji Nadzoru Finansowego

Rola i zakres odpowiedzialności poszczególnych organów, jednostek i komórek organizacyjnych przedstawia się następująco:

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku uwzględnia strukturę i kompetencje wynikające z Regulaminu organizacyjnego Banku. Zgodnie z regulacjami nadzorczymi, istniejący w Banku podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności uwzględnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna) od funkcji niezależnej jego oceny i kontroli.

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy, co oznacza, że Bank zarządza płynnością złotową i walutową, w odniesieniu do pozycji bilansowych i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku. Zarządzanie ryzykiem płynności ma charakter scentralizowany.

Organizacja procesu zarządzania płynnością przedstawia się następująco:

1. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki ze strategią Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności.
2. Za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności odpowiada Zarząd.
3. Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności w Banku sprawuje wyznaczony Członek Zarządu.
4. Zadania związane z utrzymaniem płynności wśród bieżącej Banku wykonuje Zespół finansowo-księgowy w porozumieniu z wyznaczonym Członkiem Zarządu.
5. Zadania związane z identyfikowaniem, pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka płynności w banku wykonuje Zespół Zarządzania Ryzykami i Sprawozdawczości.

Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania:

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych Strategię finansowania płynności. Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada utrzymanie dotychczasowej struktury depozytów. W celu utrzymania odpowiedniego poziomu płynności Bank dąży do wydłużenia średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, tak, aby po stronie aktywnej móc otwierać pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym. Aktywa o dłuższych przedziałach zapadalności Bank finansuje najbardziej stabilną częścią pozyskanych środków czyli tzw. osadem na depozytach.

Źródła finansowania Banku na dzień 31.12.2023r. przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	31.12.2023
OGÓŁEM depozyty	138 729,73
Środki terminowe sektora niefinansowego	31 061,62
Środki bieżące sektora niefinansowego	75 436,68
DEPOZYTY OSÓB PRYWATNYCH	78 368,35
Depozyty terminowe osób fizycznych	25 740,56
Środki bieżące osób prywatnych	52 627,79
DEPOZYTY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH	28 129,95
Depozyty terminowe jednostek niefinansowych	5 321,05
Środki bieżące jednostek niefinansowych	22 808,90
BUDŻET	32 231,43
Środki bieżące sektora budżetowego	32 031,43
Środki terminowe sektora budżetowego	200,00

Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością:

Funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności w Banku są w pełni scentralizowane i wykonywane są na poziomie Centrali Banku. Filie nie wykonują samodzielnie funkcji skarbowych oraz nie zarządzają ryzykiem płynności.

Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia:

Bank Spółdzielczy w Jasienicy jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie oraz jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi przez Bank Zrzeszający i System Ochrony.

W ramach realizacji funkcji zrzeszeniowej w zakresie płynności, głównym zadaniem Banku BPS S. A. jest wspomaganie zrzeszonych Banków Spółdzielczych (BS) w procesie osiągnięcia wymaganego poziomu nadzorczych miar płynności, realizowane w zakresie LCR, poprzez zapewnienie BS możliwości zakupu bonów NBP i skarbowych papierów dłużnych, stanowiących podstawowe składniki aktywów płynnych BS, mając na uwadze ograniczenia Banku BPS S. A. wynikające z obowiązków płynnościowych na rzecz Systemu Ochrony oraz związane z wymaganym minimalnym poziomem wskaźnika LCR w ujęciu jednostkowym Banku.

Do zadań Banku BPS S. A. w zakresie zarządzania płynnością Zrzeszenia BPS zalicza się w szczególności:

1. utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za BS;
2. finansowanie BS w ciągu dnia operacyjnego;
3. zagospodarowanie nadwyżek środków finansowych BS poprzez przyjmowanie depozytów;
4. przeprowadzenie z BS transakcji obrotu bonami NBP i skarbowymi papierami dłużnymi;
5. dokonywanie zasileń i przyjmowanie odprowadzeń gotówki od BS;
6. udzielanie BS lokat, kredytów i pożyczek, poręczeń i gwarancji bankowych;
7. administrowanie środkami zgromadzonymi na wspólnych funduszach, w tym na rachunkach funduszu pomocowego.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony,
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony,
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Właściwe zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym ma na celu utrzymanie odpowiedniego do potrzeb poziomu tych środków przy jednoczesnym ograniczeniu ich kosztów utrzymania. W ciągu dnia operacyjnego Bank BPS S. A. realizuje wszystkie operacje bezgotówkowe uznające i obciążające rachunek bieżący Banku niezależnie od kwoty salda środków znajdujących się na rachunku bieżącym.

Głównymi zadaniami związanymi z zarządzaniem rachunkiem bieżącym są:

- 1) podjęcie decyzji o zagospodarowaniu lub uzupełnieniu niedoboru środków, które należy dokonać przed zakończeniem dnia operacyjnego,
- 2) odpowiednie zaplanowanie salda zamknięcia dnia operacyjnego, tak aby nie ponosić nieuzasadnionych kosztów.

Jeżeli planowane na koniec dnia saldo na rachunku bieżącym będzie ujemne, to Bank zakłada, iż zostanie wykorzystany dostępny limit dopuszczalnego debetu. W 2023 roku nie wystąpiła konieczność skorzystania z uzupełnienia środków na rachunku w ramach dopuszczalnego debetu. Nadwyżki środków, które pozostaną na rachunku bieżącym, Bank lokuje w lokaty w Banku BPS S. A., bony pieniężne NBP lub też inne bezpieczne instrumenty rynku finansowego. Terminy, na które zakładane są lokaty w Banku BPS S. A. uzależnione są od planowanych przepływów pieniężnych, wysokości oprocentowania dla poszczególnych terminów lokat, prognoz stóp procentowych na rynku międzybankowym, konieczności utrzymywania miar płynności krótkoterminowej.

Rozmiar i skład nadwyżki płynności Banku:

Na zarządzanie płynnością krótkoterminową składa się m.in. budowanie nadwyżki płynności, w której skład wchodzi aktywa wysoko płynne, stanowiące rezerwę pokrywającą potencjalne wypływy gotówki z Banku. Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów, mogących stanowić natychmiastowe źródło środków płynnych.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę aktywów płynnych rozumianą jako maksymalną kwotę środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

aktywa płynne 75 471 tys. zł,
w tym: kasa 4 165 tys. zł,
rachunek bieżący w BPS 179 tys. zł,
lokaty term. w BPS z term. zapad. do 1 mies. 41 146 tys. zł,
bony pieniężne NBP 29 981 tys. zł,
wymagany minimalny poziom aktywów płynnych 13 186 tys. zł,
nadwyżka płynności 62 285 tys. zł.

Wymogi dotyczące dodatkowego zabezpieczenia na wypadek obniżenia oceny kredytowej (ratingu) Banku:

Bank nie posiada oceny ratingowej. W związku z tym Bank nie identyfikuje wymogu dodatkowego zabezpieczenia na wypadek obniżenia oceny kredytowej Banku.

Normy płynności oraz inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka w działalności banków obowiązujące w danej jurysdykcji:

Bank ogranicza ryzyko płynności i finansowania poprzez stosowanie systemu limitów (zewnętrznych/nadzorczych i wewnętrznych) oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

Limity zewnętrzne stanowią nadzorcze miary płynności, wprowadzone regulacjami ostrożnościowymi UE.

Bank, zgodnie z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (CRR) i wydanych do niego aktów wykonawczych, oblicza w każdym dniu roboczym wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR, obrazujący w jakim stopniu Bank jest zabezpieczony przed sytuacją skrajną, utrzymującą się przez okres 30 dni, a wynikającą z zakłócenia równowagi pomiędzy wpływami i wypływami płynności. Bank oblicza wskaźnik LCR jako wyrażony w procentach iloraz zabezpieczenia przed utratą płynności i różnicy pomiędzy odpływami i przyływami dotyczącymi kolejnych 30 dni.

Na potrzeby obliczeń wskaźnika LCR zakłada się, że przyływy nie mogą stanowić więcej niż 75% wartości odpływów. Minimalny poziom wskaźnika LCR wynosi 100%. Na dzień 31.12.2023 r. wskaźnik LCR w Banku wyniósł 344,44%.

Zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR, Bank oblicza również wskaźnik stabilnego finansowania NSFR. Wskaźnik płynności NSFR ma pokazywać, w jakim stopniu Bank zabezpiecza stabilne finansowanie w okresie długoterminowym, zarówno w warunkach normalnych, jak i skrajnych. Z dniem 1 października 2021 r., wszedł w życie obowiązek codziennego wyliczania i raportowania w zakresie wskaźnika NSFR. Minimalny poziom wskaźnika NSFR wynosi 100%. Na dzień 31.12.2023 r. wskaźnik NSFR w Banku wyniósł 140,34%.

System limitów wewnętrznych Banku w zakresie ryzyka płynności obejmuje limity utrzymujące narażenie Banku na ryzyko płynności na poziomie zgodnym ze strategią Banku. W celu uzyskania perspektywicznego spojrzenia na ekspozycję Banku na ryzyko płynności, stosowane są wskaźniki: oparte na oszacowanych przepływach pieniężnych i określających przyszłe pozycje płynnościowe z uwzględnieniem rodzajów ryzyka dotyczących pozycji pozabilansowych, oceniające strukturę bilansu oraz wczesnego ostrzegania.

Urealniona luka płynności dla pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowana luka płynności przedstawia się następująco:

Aby uzyskać pełny obraz w zakresie przepływów aktywów i pasywów, Bank dokonuje analizy ich rozkładu na odpowiednie okresy przeszacowania. Rozkład taki pozwala na obliczenie wskaźników luki w poszczególnych przedziałach czasowych. Bank, w celu uzyskania jak najbardziej zbliżonych do realnych przepływów w czasie składników bilansu, stosuje metody urealniania terminów ich zapadalności/wymagalności, które są determinowane m. in. rodzajem instrumentów finansowych, analizą historycznych zachowań (przedpłaty kredytów, zrywalność lokat), utrzymywaniem osadów na depozytach. Na podstawie urealnionych przepływów poszczególnych składników bilansu, Bank wyznacza wskaźniki skumulowanej luki płynności. W poniższej tabeli zaprezentowana została urealniona luka płynności dla pierwszych sześciu przedziałów według stanu na 31.12.2023 r.:

	A VISTA	1-7 dni	8 DNI - 1 M-C	1-3 M-CE	3-6 M-CY	6 M-CY- 1 ROK
Luka prosta bilansowa	-25 172	38 562	13 057	-2 943	-2 366	1 314
Luka skumulowana bilansowa	-25 172	13 390	26 447	23 504	21 139	22 452
Luka prosta z pozabilansem	-27 008	38 562	13 057	-2 943	-2 366	1 314
Luka skumulowana z pozabilansem	-27 008	11 555	24 611	21 668	19 303	20 616

Dodatkowe zabezpieczenia płynności w ramach zrzeczenia:

Bank przystąpił do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS, co zapewnia mu bezpieczeństwo i stabilność funkcjonowania. Bank funkcjonując w ramach zrzeczenia ma możliwość uzyskania od banku zrzeczającego kredyt w rachunku bieżącym oraz otrzymania depozytów płynnościowych. Te udostępnione przez bank zrzeczający produkty mogą uzupełnić niedobory środków na bieżącą obsługę klientów Banku.

Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank:

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- utrata reputacji na skutek niekorzystnych informacji pojawiających się w mediach,
- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przepływów pieniężnych Banku,
- okresowo duża koncentracja depozytów pod względem dużych deponentów,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki.

Dywersyfikacja źródeł finansowania:

W zakresie dywersyfikacji podstawowych źródeł finansowania, jakimi są depozyty, Bank oferuje produkty klientom z sektora niefinansowego (osoby prywatne, przedsiębiorcy indywidualni, przedsiębiorstwa, rolnicy, inne podmioty) oraz budżetowego, stosuje różne terminy wymagalności depozytów, a także oferuje depozyty o różnym charakterze (bieżące, terminowe). Ponadto, Bank finansuje swoją działalność funduszami własnymi.

W 2023 roku, w Banku nie wystąpiła potrzeba wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania.

Techniki ograniczania ryzyka płynności:

W celu ograniczenia ryzyka płynności Bank podejmuje następujące działania:

- a) stosowanie i przestrzeganie limitów,
- b) zabezpieczanie ryzyka poprzez utrzymywanie nadwyżki środków płynnych,
- c) dywersyfikowanie portfela depozytowego i sterowanie ryzykiem koncentracji,
- c) opracowanie planów awaryjnych,
- d) planowanie strategii finansowania.

Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności:

Do podstawowych pojęć stosowanych w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności zaliczamy:

1. **ryzyko płynności** – zagrożenie utraty zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań, a w konsekwencji poniesienia dodatkowych kosztów związanych z koniecznością zaciągnięcia zobowiązań lub sprzedażą aktywów na niekorzystnych warunkach w związku z ryzykiem płynności rynku (produktu);
2. **termin płatności** - termin zapadalności lub wymagalności liczony od dnia, na który sporządzane jest zestawienie terminów płatności wynikających z umowy;

3. **płynność płatnicza** – zdolność do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty
4. **płynność wśród dzienna** - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie najbliższego dnia,
5. **płynność krótkoterminowa** - zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie do 1 m-ca,
6. **płynność średnioterminowa** - zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy,
7. **płynność długoterminowa** - monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy,
8. **aktywa płynne** – aktywa, które w razie potrzeby Bank może spieniężyć, aby pokryć niedobory płynności.
9. **baza depozytowa** – zobowiązania bieżące i terminowe wobec podmiotów niefinansowych oraz jednostek samorządu terytorialnego,
10. **duży deponent** – to podmiot finansowy, samorządowy, a także podmiot niefinansowy, którego suma depozytów przekracza wartość 0,5% bazy depozytowej,
11. **podmioty niefinansowe** – kategoria klientów obejmująca gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych;
12. **osad we wkładach** – wyznaczona metodami statystycznymi wartość depozytów, która w okresie próby (okres obejmujący ostatnie 24 miesiące do dnia, na który dokonywana jest analiza) pozostaje niezmienna, tj. niewrażliwa na zmieniające się warunki rynkowe. Osad we wkładach wyliczany jest oddzielnie dla depozytów bieżących i terminowych gospodarstw domowych oraz depozytów bieżących i terminowych pozostałych podmiotów niefinansowych (w tym rolników indywidualnych i podmiotów gospodarczych) – do wyliczania osadu pod uwagę nie bierze się depozytów podmiotów finansowych i samorządowych,
13. **depozyty stabilne** – wartość bazy depozytowej na dzień sprawozdawczy skorygowana o wskaźnik osadu we wkładach oraz wartość depozytów dużych deponentów,
14. **depozyty niestabilne** – depozyty charakteryzujące się dużą zmiennością, do których zalicza się:
 - a. część depozytów podmiotów niefinansowych, stanowiąca różnicę między stanem tych depozytów, a wyznaczonym w nich osadem,
 - b. depozyty dużych deponentów,
 - c. depozyty podmiotów samorządowych,
15. **kredyty netto** – wartość udzielonych kredytów normalnych i zagrożonych skorygowana o wartość utworzonych rezerw;
16. **urealniona luka płynności** – zestawienie niedopasowania terminów płatności bilansowych i pozabilansowych pozycji aktywów i pasywów Banku, sporządzane z wykorzystaniem technik oceny realnych przepływów gotówkowych, tj. między

innymi analizy osadu we wkładach, zrywalności depozytów oraz wcześniejszych spłat kredytów;

17. **nadzorcze miary płynności** – wskaźniki (normy) płynności, których zasady wyliczania i obowiązujące poziomy minimalne określają Uchwała KNF i regulacje ostrożnościowe UE;
18. **wskaźnik LCR** – wskaźnik płynności krótkoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR,
19. **wskaźnik NSFR** – wskaźnik płynności długoterminowej obliczony w oparciu o przepisy CRR.

Pozostałe pojęcia zostały określone w procedurze wewnętrznej: „Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Jasienicy”.

Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w systemie zarządzania płynnością płatniczą:

Podstawowymi formami lokowania środków pozostałych po zaspokojeniu potrzeb kredytowych klientów Banku są:

- lokaty w Banku BPS S. A.,
- bony pieniężne NBP,
- obligacje Skarbu Państwa,
- obligacje PFR gwarantowane przez Skarb Państwa.

Testy warunków skrajnych oraz plan awaryjny płynności:

W ramach zarządzania ryzykiem płynności, Bank bada również narażenie na ryzyko płynności w sytuacji skrajnej, przeprowadzając systematycznie testy warunków skrajnych. Bank przeprowadza testy warunków skrajnych służące identyfikacji i określeniu ilościowemu ekspozycji Banku na możliwe przyszłe napięcia płynnościowe, analizując możliwy wpływ tych napięć na jego przepływy pieniężne, pozycję płynnościową, rentowność i wypłacalność, a także na możliwości pomocowe Systemy Ochrony Zrzeszenia BPS.

W ramach scenariuszy warunków skrajnych w Banku testowane są przynajmniej dotkliwe warunki skrajne o charakterze krótkoterminowym (do jednego tygodnia), jak i mniej dotkliwe, ale utrzymujące się w czasie (do jednego miesiąca).

Konstruując testy warunków skrajnych, Bank bierze pod uwagę różne warianty niekorzystnych zmian wewnątrz Banku oraz w jego otoczeniu. Bank przeprowadza testy warunków skrajnych zakładające: spadek wpływów z tytułu zapadalności kredytów, spadek wpływów z tytułu lokat międzybankowych, spadek wpływów na rachunek bieżący z tytułu operacji rozliczeniowych, zwiększone wartości wpływów z tytułu wycofanych depozytów (podmiotów niefinansowych i instytucji samorządowych), wzrost wykorzystania udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych.

Rezultaty testów warunków skrajnych służą:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji Banku,
- 2) do dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka,
- 3) do oceny adekwatności nadwyżki płynności,
- 4) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności Banku oraz określania strategii i taktyki działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych płynności – w zależności od stopnia, w jakim przewidywane deficyty w finansowaniu są większe niż (lub przewidywane nadwyżki są mniejsze niż) te wynikające z tolerancji ryzyka płynności,
- 5) jako element w procesie planowania strategicznego Banku,
- 6) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,
- 7) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- 8) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

W oparciu o wyniki testów warunków skrajnych, budowany jest awaryjny plan płynności. Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczenia poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku. Plan awaryjny utrzymania płynności został zintegrowany z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie wyników testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających plan awaryjny.

W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, należy w Banku wdrożyć Plan awaryjny w celu przywrócenia płynności do akceptowalnego poziomu. Plan awaryjny określa w szczególności:

- 1) sytuacje/symptomy wskazujące na wystąpienie sytuacji kryzysowej w zakresie płynności płatniczej;
- 2) strategię zmiany struktury bilansu Banku w sytuacji zagrożenia płynności;
- 3) identyfikację i ocenę adekwatności rezerwowych źródeł finansowania;
- 4) czynności w przypadku sprzedaży wierzytelności Banku;
- 5) zasady sprzedaży majątku trwałego;
- 6) zasady postępowania w przypadku problemów płynności wewnątrz Banku;
- 7) zasady postępowania w przypadku kryzysu w systemie bankowym;
- 8) zasady postępowania w przypadku wystąpienia problemów w obu przypadkach łącznie;
- 9) kompetencje do podejmowania ustalonych działań w ramach realizacji Planu awaryjnego płynności;
- 10) sposoby postępowania i komunikowania się w ramach Planu;
- 11) sposoby utrzymania dobrej współpracy z klientami, w tym klientami o kluczowym znaczeniu dla reputacji i pozycji rynkowej Banku, zarządzania kontaktami z prasą i opinią publiczną.

Polityka utrzymywania rezerw płynności:

Rezerwa płynności to aktywa zabezpieczające utrzymanie płynności płatniczej. Obowiązek Banku, dotyczący utrzymywania płynności płatniczej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju prowadzonej działalności, wynika z art. 8 ustawy Prawo bankowe. Odpowiedni poziom płynności pozwala Bankowi wywiązywać się ze swoich zobowiązań na bieżąco, co jest niezbędnym czynnikiem do prawidłowego funkcjonowania Banku. Posiadanie odpowiedniej płynności zapewnia Bankowi elastyczność działań potrzebną do rozwoju działalności. Odpowiedni poziom płynności pozwala także pokrywać przejściowe straty z działalności. Zasady zarządzania płynnością płatniczą podlegają weryfikacji co najmniej raz w roku w celu dostosowania ich do rozmiarów i rodzaju działalności, jak również w przypadku wystąpienia istotnych czynników, mających wpływ na poziom płynności Banku.

Zarządzanie płynnością odbywa się w następujących horyzontach czasowych:

- 1) płynność śród dzienna - w okresie bieżącego dnia,
- 2) płynność bieżąca – w okresie do 7 dni,
- 3) płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca,
- 4) płynność średnioterminowa – w okresie do 12 miesięcy,
- 5) płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Zarządzanie płynnością śród dzienną polega na ustaleniu ilości środków płynnych potrzebnych do realizacji wszystkich zobowiązań pieniężnych w bieżącym dniu (w każdym dniu roboczym).

Środki płynne, o których mowa powyżej to dostępne w Banku:

- a) gotówka w kasach i skarbcach,
- b) środki na rachunku bieżącym Banku,
- c) możliwe do otrzymania inne środki pieniężne.

Zarządzanie płynnością bieżącą polega na monitorowaniu zdolności Banku do wykonywania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni roboczych.

W ramach zarządzania płynnością krótko, średnio i długoterminową, Bank dokonuje m. in.: zestawienia luki płynności dla pozycji bilansowych i pozabilansowych, wyznaczenia osadu we wkładach depozytowych, wyznaczenia depozytów stabilnych i niestabilnych, badania koncentracji depozytów, badania stopnia zrywalności depozytów oraz wcześniejszych spłat kredytów.

Istotnym warunkiem utrzymania płynności w przyszłości jest zarządzanie płynnością długoterminową. Bank bada strukturę pasywów długoterminowych powiązaną ze strukturą aktywów długoterminowych i ustala limity zaangażowania w aktywa długoterminowe.

Struktura posiadanych przez Bank aktywów powinna umożliwiać elastyczne dostosowywanie się do potrzeb płynnościowych. W tym celu Bank dywersyfikuje swoje aktywa według kryteriów: płynności, bezpieczeństwa, rentowności.

Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach zrzeczenia:

Bank funkcjonuje w ramach Zrzeczenia BPS i jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeczenia BPS, zatem może skorzystać z instrumentów wsparcia płynności określonych w umowach zawartych pomiędzy tymi instytucjami a Bankiem w celu zapewnienia mu płynności i wypłacalności oraz możliwości udzielenia pomocy finansowej.

Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności:

Raportowanie ryzyka płynności odbywa się z częstotliwością umożliwiającą identyfikację zmian profilu ryzyka Banku.

System informacji zarządczej w zakresie ryzyka płynności zapewnia Zarządowi, RN i właściwym pracownikom bieżącą i perspektywną (dotyczącą przyszłej sytuacji przewidywanej i nieplanowanej) informację na temat pozycji płynnościowej Banku.

W Banku codziennie są liczone wskaźnik LCR oraz NSFR, dokonywana jest analiza przepływu środków pieniężnych oraz zagospodarowanie wolnych środków. Analizy ryzyka płynności i finansowania są przekazywane Zarządowi z częstotliwością co najmniej miesięczną, a Radzie Nadzorczej z częstotliwością co najmniej kwartalną. W okresach rocznych sporządzana jest pogłębiona analiza ryzyka płynności długoterminowej.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych,
- 4) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 5) analizy wskaźników płynności,
- 6) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) stopnia przestrzegania limitów.

Zakres i częstotliwość przekazywania informacji z zakresu ryzyka płynności określa obowiązująca w Banku „Instrukcja system informacji zarządczej”.

VIII. Ujawnienie informacji w zakresie ryzyka operacyjnego zgodnie z Rekomendacją M

1. Ryzyko operacyjne jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, w tym systemów informatycznych, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.
2. Analiza ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest zgodnie z „Instrukcją zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Jasienicy”, realizującą zalecenia wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego „Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach”. Analizie poddawany jest rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego, czynniki wpływające na poziom ryzyka, a także prezentowane są wnioski wraz z propozycją działań zmierzających do minimalizowania skutków zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego i mających na celu zapobieganie ich występowania w przyszłości.

3. Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2023 roku przedstawia poniższa tabela.

Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

W tys. zł

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	Straty brutto
1. Oszustwa wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0
	Kradzież i oszustwo	0
2. Oszustwa zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	0
	Bezpieczeństwo systemów	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	0
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	0
	Podziały i dyskryminacja	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	6,33
	Wady produktów	0
	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0
	Usługi doradcze	0

5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Systemy	1,77
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	1,14
	Monitorowanie i sprawozdawczość	0
	Napływ i dokumentacja klientów	0
	Zarządzanie rachunkami klientów	0
	Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	0
	Sprzedawcy i dostawcy	0

4. W 2023 roku nie stwierdzono istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, w przypadku których należałoby podjąć szczególne działania naprawcze.
5. Analiza rejestru zdarzeń ryzyka operacyjnego wykazała, iż za rok 2023 wartość strat bezpośrednich wyniosła 346,42 złotych natomiast pośrednich 8 899,43 złotych.
6. Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym. W ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym.
7. W przypadku zaistnienia takiej konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych Banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników. Bank zwraca również dużą uwagę na zapewnienie i dalsze podnoszenie bezpieczeństwa usług bankowości internetowej oraz innych kanałów elektronicznego dostępu, wykorzystywanych przez klientów.
8. Narażenie banku na ryzyko operacyjne jest umiarkowane i nie zagraża jego sytuacji finansowo-ekonomicznej. Skuteczny system zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmujący m.in. stałe monitorowanie i pomiar powoduje, iż od dłuższego czasu ryzyko to utrzymuje się na niezmiennym poziomie.

Działania mitygujące jakie zostały podjęte w celu uniknięcia w przyszłości w/w strat:

- zautomatyzowanie wykonywania czynności w celu zapobiegania błędom ludzkim,
- zaktualizowano procedury do ryzyka operacyjnego i inne regulacje wewnętrzne zawierające sposoby postępowania w poszczególnych obszarach działania Banku.

Informacja o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych, jakie wystąpiły w minionym roku:

Bank nie odnotował znaczących zdarzeń operacyjnych w 2023 r.

IX. Informacje wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019r. w sprawie ujawnienia informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych

Bank Spółdzielczy w Jasienicy jako odpowiedzialny Bank uwzględnia w swoich działaniach kryteria ESG i rozumie, że może to wpłynąć na wyniki finansowe, zwiększyć przewagę konkurencyjną, obniżyć ryzyko operacyjne i wspomóc pozyskanie finansowania.

Kryteria ESG obejmują zakres działań podejmowanych przez Bank z punktu widzenia ich wpływu na ochronę środowiska (E), dbania o społeczeństwo (S) i prowadzenie ładu korporacyjnego (G). Kryteria te stanowią element metodyki oceny zdolności kredytowej (jakościowej) i wykorzystywane są do oceny ryzyka czynników ESG.

Bank jako kredytodawca zwraca uwagę na to, w jaki sposób firma dba o środowisko, społeczeństwo oraz zarządza przedsiębiorstwem. Dlatego też jako instytucja finansowa odgrywamy istotną rolę we wspieraniu zmian. Usługi kredytowe świadczymy wyłącznie w zakresie produktów nie generujących wysokiego ryzyka ESG. Bank posiada Instrukcję Metodyka oceny ESG, w której zawarte są szczegóły oceny czynników ESG tj.: czynników środowiskowych, społecznych i związanych z zarządzaniem wpływających na sytuację finansową klientów instytucjonalnych Banku.

Uwarunkowanie Banku to zarówno strategia biznesowa, produkty, usługi i procesy. Podejście w tej kwestii jest kompleksowe. W swojej działalności Bank zwraca również uwagę na ekologiczne i społeczne skutki działań. Zajmując się wszystkimi tymi aspektami realizuje zadania na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Tak więc jako Bank jesteśmy zobowiązani do udostępniania środków finansowych w celu wdrażania zrównoważonych projektów lub zaniechania projektów niezrównoważonych. To my decydujemy na jaki cel i komu udostępniamy środki kredytowe. Poprzez to mamy wpływ na klimat i środowisko, jak również na kwestie społeczne, np. zdrowie.

Wiemy, że zmiany w podejściu do środowiska są konieczne i nieuniknione. Zmiany klimatu już zaczęły kształtować poważne zmiany w życiu społecznym i gospodarczym. Jednocześnie jesteśmy Bankiem otwartym dla wszystkich, angażujemy w nasze działania wszystkich

pracowników, inspirujemy się i wzajemnie dbamy o siebie oraz pomagamy innym osiągnąć sukcesy.

Ponadto jesteśmy Bankiem równych szans dla wszystkich Klientów, jak również Bankiem dbającym o klimat. W trosce o środowisko oraz uwzględniając zrównoważony rozwój, do oferty produktowej Banku wprowadzony został kredyt ekologiczny.

Bank Spółdzielczy w Jasienicy myśli o przyszłości w obszarze ESG i uważa, że może to przynieść pozytywną zmianę społeczną.

X. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 111a ust. 4 ustawy Prawo Bankowe

Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków Rady Nadzorczej, Zarządu oraz pracowników Banku. W ramach funkcjonującej w Banku polityki wynagradzania w roku 2023 obowiązywały następujące regulacje:

- 1) Uchwała Zebrania Przedstawicieli w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Jasienicy,
- 2) Regulamin wynagradzania Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Jasienicy,
- 3) Regulamin wynagradzania pracowników w Banku Spółdzielczym w Jasienicy,
- 4) Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Jasienicy.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji oraz do skali działalności. Wynagrodzenie to ustalane jest przez Zebranie Przedstawicieli w formie Uchwały. Rada Nadzorcza otrzymuje tylko stałe składniki wynagrodzenia.

Wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na kształtowanie się profilu ryzyka ustalane są przez Radę Nadzorczą i obejmują składniki stałe oraz składniki zmienne. Składniki wynagrodzenia są tak ustalane, aby odpowiadały w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy, stopniowi odpowiedzialności i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniały ilość i jakość świadczonej pracy, a także zapewniały prawidłowość realizacji zadań wynikających z działalności Banku.

Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100 % wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników w odniesieniu do każdej zidentyfikowanej osoby.

Wynagrodzenia dla pracowników ustalane są wg Regulaminu wynagradzania pracowników. Oprócz wynagrodzenia zasadniczego pracownikom przyznawana jest premia kwartalna oraz roczna, która uzależniona jest od osiągniętych wyników finansowych Banku.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powołano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

XI. Ujawnienie informacji wynikających z Rekomendacji Z KNF

Informacje dotyczące maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym

Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członka Zarządu Banku Spółdzielczego w Jasienicy w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pracownika Banku w okresie rocznym ustalony został na poziomie 2,84.

Informacje o udziale członków Rady Nadzorczej w posiedzeniach tego organu

W 2023 roku odbyło się 6 posiedzeń Rady Nadzorczej. Dwóch Członków Rady Nadzorczej było nieobecnych 1 raz, jeden Członek Rady Nadzorczej był nieobecny 2 razy. Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach Rady Nadzorczej.

Informacje dotyczące przyjętej w Banku Polityki zarządzania konfliktami interesów

W Banku Spółdzielczym w Jasienicy obowiązuje „Polityka unikania konfliktów interesów”, wprowadzona Uchwałą Zarządu Nr 18/02/2022 z 23.02.2022r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 5/02/2022 z dnia 24.02.2022r.

Polityka zarządzania ryzykiem konfliktu interesów w Banku, określa zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania ryzyku, które wynika z rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia z procesu decyzyjnego członka organu zarządzającego / nadzorującego Banku, w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Celem Polityki zarządzania ryzykiem konfliktu interesów jest identyfikacja i ocena rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów między interesami Banku, a prywatnymi interesami pracowników lub członków organów Banku oraz osób trzecich powiązanych z pracownikami lub członkami organów, oraz ich minimalizacji lub zapobiegania ich występowaniu.

Zgodnie z wymaganiami Rekomendacji Z Polityka unikania konfliktów interesów została ujawniona na stronie internetowej Banku.

XII. Informacje ujawniane na podstawie Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/631 z dnia 13 kwietnia 2022 r. zmieniającego wykonawcze standardy techniczne określone w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2021/637 w odniesieniu do ujawniania informacji na temat ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w odniesieniu do pozycji nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Ryzyko stopy procentowej to obecne lub przyszłe ryzyko spadku zarówno dochodów, jak i wartości ekonomicznej, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych.

Profil ryzyka stopy procentowej określa możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko. Profil ryzyka stopy procentowej w Banku wyrażany jest za pomocą poniższych wskaźników:

- 1) zmiana wyniku odsetkowego w wyniku zmiany stóp procentowych o 200 pb nie może przekroczyć 15 % funduszy własnych,
- 2) kapitał wewnętrzny alokowany na ryzyko stopy procentowej do funduszy własnych nie może przekroczyć 5 %.

EU IRRBB1 – Ryzyko stopy procentowej związane z działalnością w ramach portfela bankowego

dane w zł

Nadzorcze scenariusze szokowe	Zmiany w bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału		Zmiany w wyniku odsetkowym netto (NII)	
	Obecny okres	Poprzedni okres*	Obecny okres	Poprzedni okres*
Równoległy wzrost	-719	-	599 825	-
Równoległy spadek	719	-	-599 825	-
Spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych (wystromienie)	325 379	-	x	x
Wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych (spłaszczenie)	-322 103	-	x	x
Wzrost stóp krótkoterminowych	310 644	-	x	x
Spadek stóp krótkoterminowych	-310 644	-	x	x

* Z uwagi, iż informacja jest przedstawiana po raz pierwszy, nie ma obowiązku do prezentowania informacji za poprzedni okres

EU IRRBBA – Wymogi dotyczące ujawniania informacji jakościowych na temat ryzyka stopy procentowej w odniesieniu do pozycji nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Podstawa prawna	Informacje jakościowe
<p>Art. 448 ust. 1 lit. e) CRR Opis sposobu, w jaki instytucja definiuje IRRBB do celów kontroli i pomiaru ryzyka</p>	<p>Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej rozumiane jest zgodnie z wytycznymi EBA (EBA/GL/2018/02)</p>
<p>Art. 448 ust. 1 lit. f) CRR Opis ogólnych strategii instytucji w zakresie zarządzania IRRBB i jego ograniczania</p>	<p>Celami strategicznymi w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej w Banku są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku, 2. utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany, 3. minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku, 4. zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.
<p>Art. 448 ust. 1 lit. e) podpunkt i) oraz podpunkt v) z uwzględnieniem art. 448 ust. 2 CRR Częstotliwość obliczania miar IRRBB instytucji oraz opis szczególnych miar, które instytucja stosuje do pomiaru swojej wrażliwości na IRRBB</p>	<p>Pomiar ryzyka odbywa się nie rzadziej niż raz w miesiącu wg stanu na koniec każdego miesiąca. Do pomiaru wykorzystywane są co najmniej następujące metody: luka przeszacowania, metoda zmiany wyniku odsetkowego, miara rozszerzonego wyniku odsetkowego netto, miara wartości ekonomicznej (oparta na zmodyfikowanej duracji kapitału). Do pomiaru ryzyka metodą zmiany wyniku odsetkowego, Bank stosuje trzy rodzaje luki:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) podstawowej luki przeszacowania (luka terminów przeszacowania), b) syntetycznej luki przeszacowania, która umożliwi pomiar łącznego poziomu ryzyka przeszacowania i opcji klienta,

	<p>c) luki ryzyka bazowego, która umożliwi pomiar ryzyka bazowego - w luce tej nie uwzględnia się pozycji o stopie zarządzanej przez Bank (uwzględnia się tylko pozycje zależne od stawek bazowych).</p> <p>W ramach pomiaru ryzyka opcji klienta Bank bierze pod uwagę następujące zagadnienia, które wpływają na ryzyko stopy procentowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wcześniejsza spłata kredytów, b) zerwanie depozytów terminowych przed umownym terminem wymagalności, c) depozyty o nieokreślonym terminie wymagalności/przeszacowania. <p>Kwoty wcześniej spłaconych kredytów i zerwanych depozytów wyznacza się w ujęciu miesięcznym i odnosi się odpowiednio do kredytów i pożyczek brutto oraz depozytów wrażliwych na zmianę stopy procentowej wg stanu na koniec miesiąca. Jeśli którakolwiek z obliczonych relacji przekroczy 5%, podstawowa luka przeszacowania powinna zostać skorygowana w ten sposób, że wartości kredytów i depozytów w przedziałach przeszacowania powyżej 1 dnia pomniejsza się o obliczone wartości relacji, a korekty ujmuje się w przedziale do 1 dnia roboczego.</p> <p>W innym przypadku Bank nie przeprowadza żadnych korekt.</p>
<p>Art. 448 ust. 1 lit. e) podpunkt iii) z uwzględnieniem art. 448 ust. 2 CRR Opis scenariuszy wstrząsu dotyczących stóp procentowych i scenariuszy warunków skrajnych, które instytucja stosuje do oszacowania zmian w bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału i w wyniku odsetkowym netto (w stosownych przypadkach)</p>	<p>W ramach pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank przeprowadza testy warunków skrajnych:</p> <p>1) raz na kwartał (testy szokowe w bieżącym zarządzaniu):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) badanie wpływu nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 punktów bazowych na wartość ekonomiczną kapitału, b) obliczenie wpływu scenariuszy szokowych zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału w ramach standardowego testu wartości odstających, c) badanie wpływu nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 250 punktów bazowych na wynik odsetkowy w perspektywie 12-tu miesięcy; <p>2) raz na rok przeprowadza rygorystyczne i perspektywiczne testy warunków skrajnych, pozwalające określić potencjalny, niekorzystny wpływ poważnych zmian warunków rynkowych na jego kapitał lub przychody odsetkowe.</p>

	<p>Testy powinny się charakteryzować większymi i bardziej skrajnymi zmianami stóp procentowych niż te stosowane do celów bieżącego zarządzania.</p> <p>Standardowy test wartości odstających obejmuje 6 scenariuszy szokowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) równoległy wzrost stóp procentowych (+250 pb); 2) równoległy spadek stóp procentowych (-250 pb); 3) szok gwałtowny (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych -350/+150 pb); 4) szok umiarkowany (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych +350/-150 pb); 5) wzrost stóp krótkoterminowych (+350 pb); 6) spadek stóp krótkoterminowych (-350 pb). <p>Wartość kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej obliczana jest przy założeniu, że zmiana stóp procentowych wynosi 200 punktów bazowych, a dla ryzyka bazowego 35 pb.</p>
<p>Art. 448 ust. 1 lit. e) podpunkt ii) z uwzględnieniem Art. 448 ust. 2 CRR Opis kluczowych założeń na potrzeby modelowania i założeń parametrycznych innych niż założenia stosowane do celów ujawniania informacji we wzorze EU IRRBB1 (w stosownych przypadkach)</p>	<p>Bank nie stosuje odmiennych założeń.</p>
<p>Art. 448 ust. 1 lit. e) podpunkt iv) z uwzględnieniem Art. 448 ust. 2 CRR Ogólny opis sposobu, w jaki instytucja zabezpiecza się przed IRRBB, a</p>	<p>Bank zabezpiecza ryzyko stopy procentowej przez aktywną politykę w zakresie kształtowania oprocentowania produktów depozytowych i kredytowych. Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów.</p>

także powiązanego podejścia księgowego (w stosownych przypadkach)	
Art. 448 ust. 1 lit. c) z uwzględnieniem Art. 448 ust. 2 CRR Opis kluczowych założeń na potrzeby modelowania i założeń parametrycznych stosowanych w odniesieniu do miar IRRBB we wzorze EU IRRBB1 (w stosownych przypadkach)	Stosowane przez Bank założenia określone zostały w wytycznych EBA (EBA/GL/2018/02).
Art. 448 ust. 1 lit. d) CRR Wyjaśnienie znaczenia miar IRRBB i ich istotnych zmian od momentu poprzedniego ujawnienia informacji	Stosowane w Banku miary ryzyka zbieżne są z wytycznymi EBA (EBA/GL/2018/02), szczególnie w zakresie wrażliwości ekonomicznej kapitału (EVE). Bank stosuje scenariusze określone w wytycznych oraz parametry i założenia określone w tymże dokumencie. Drugą istotną miarą jest wrażliwość wyniku odsetkowego Banku na zmiany stóp procentowych (NII). Założenia NII są identyczne jak dla EVE. NII kalkulowany jest w wariancie liniowym, bez uwzględnienia żadnych opcjonalności oraz urealnienie, którego celem jest uwzględnienie wszelkich ograniczeń w zakresie poziomu oprocentowania poszczególnych produktów. W ostatnim roku założenia dotyczące NII rozszerzone zostały o badanie wpływu nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/-250 punktów bazowych na wynik odsetkowy w perspektywie 12-tu miesięcy (dotychczas badane przesunięcie o 200 punktów bazowych) i odniesienie zmiany tego wyniku do Tier I (dotychczas odniesienie do kapitałów własnych).
Art. 448 ust. 1 lit. g) CRR Ujawnienie informacji na temat średniego i najdłuższego terminu zapadalności po przeszacowaniu przypisanego depozytom o nieustalonym terminie zapadalności	Bank przyjmuje, że depozytami o nieokreślonym terminie wymagalności/przeszacowania charakteryzującymi się niskim prawdopodobieństwem przeszacowania i ograniczoną podatnością na zmiany stóp procentowych, nawet w przypadku istotnej skali zmiany ogólnego poziomu stóp procentowych, są: <ul style="list-style-type: none"> a) depozyty detaliczne: <ul style="list-style-type: none"> • rachunki osób fizycznych; • rachunki bieżące MŚP, gdy łączna wartość depozytów złożonych przez takie MŚP nie przekracza 1 mln EUR;

b) depozyty korporacyjne:

- rachunki bieżące pozostałych podmiotów sektora niefinansowego;
- rachunki bieżące sektora budżetowego.

Pozycje te obejmują jedynie depozyty, których oprocentowanie uzależnione jest od decyzji Banku.

Dla depozytów o nieustalonym terminie zapadalności Bank stosuje datę zapadalności nie dłuższą niż 3 miesiące, co przekłada się na średni termin zapadalności o długości 61 dni.

XIII. Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Jasienicy

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jasienicy:

- 1) oświadcza, iż niniejszy dokument „Ujawnienie” został przygotowany zgodnie z procedurami obowiązującymi w Banku, służącymi zapewnieniu zgodności z wymogami dotyczącymi ujawniania informacji wynikającymi z Części Ósmej Rozporządzenia CRR;
- 2) oświadcza, że ustalenia opisane w dokumencie „Ujawnienie” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie do skali i profilu działalności Banku;
- 3) zatwierdza niniejszy dokument „Ujawnienie”, zawierający kluczowe wskaźniki i dane liczbowe zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz procesu zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka Banku a tolerancją na ryzyko.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Jasienicy